

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	50951 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	50951
Назва ОП	Середня освіта (Українська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ленська Світлана Василівна, Капаці Андрій Юрійович, Сіроштан Тетяна Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.10.2024 р. – 09.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/vs-m-014-sou-24-25.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/pv-m-014-sou-24-25.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП "Середня освіта (Українська мова і література)" другого (магістерського) рівня має чітко сформульовані цілі, що відповідають місії та стратегії ХНУ, а її зміст і структура дозволяють досягти ПРН, обумовлених позицією стейкхолдерів і тенденціями розвитку спеціальності. ОП є актуальною для регіону, а її випускники затребувані на ринку праці. До аналізу й удосконалення ОП регулярно залучаються представники всіх зацікавлених сторін. У ЗВО створені необхідні умови для наукової та міжнародної діяльності як здобувачів освіти, так і НПП. Освітнє середовище ХНУ надає можливості здобувачам вищої освіти задовольнити свої потреби та інтереси. Серед позитивних практик є такі: активна співпраця НПП з відповідними кафедрами інших ЗВО та зарубіжними університетами-партнерами (Польща, Чехія); участь студентських фокус-груп в перегляді й удосконаленні ОП; регулярний моніторинг ОП через онлайн-опитування здобувачів; висока якість наповнення модульного середовища для навчання здобувачів вищої освіти; наявність і повноцінне використання розробленої безпосередньо ХНУ інформаційної системи "Електронний університет"; висока інформаційна наповненість вебсайту ХНУ та сторінок структурних підрозділів, актуальність і доступність викладу розміщеної інформації для всіх зацікавлених осіб та громадськості; створений у ХНУ інклюзивний простір, який дає змогу здобувати освіту особам із особливими освітніми потребами; ЗВО підтримує НПП як морально, так і матеріально за досягнення в науковій діяльності та за результатами щорічного рейтингування.

Недоліки

Відсутність в описі ОП та нормативних документах ЗВО інформації про порядок (процедуру) присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту". Відсутність конкретних пропозицій здобувачів вищої освіти щодо формулювання цілей ОП. Слабка вираженість регіонального контексту в меті та ПРН освітньої програми. Обсяг дисциплін, що безпосередньо формують компетентності з української мови та літератури становить 10 кредитів. До ВК включені окремі ОК, що присутні серед обов'язкових. Для здобувачів вищої освіти в університеті створено умови для участі в програмах академічної мобільності, проте за цією ОП брала участь у мобільності лише одна студентка. Попри велику кількість гуртків і проблемних груп на випусковій кафедрі та на суміжних, серед здобувачів ОП немає учасників / переможців конкурсів / предметних олімпіад всеукраїнського рівня. Списки рекомендованої літератури ОК не завжди відображають наукові здобутки викладачів. У «Положенні про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» прямо вказано, що перескладання підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається, але відсутня процедура оскарження підсумкової оцінки в разі необ'єктивного оцінювання як одного із видів порушення академічної доброчесності. Недостатня залученість представників роботодавців та професіоналів-практиків до аудиторних занять за ОП. Під час здійснення аналізу опитувань, розміщених на офіційному вебсайті ХНУ, ЕГ встановлено, що ЗВО проводив у попередніх роках опитування серед здобувачів вищої освіти щодо їхніх потреб та інтересів, проте результати таких опитувань за останній навчальний рік відсутні (за винятком анкетування щодо адаптації студентів I курсу). Недостатня обізнаність студентської ради гуманітарно-педагогічного факультету у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти, прикладах участі студентського самоврядування факультету у процесах обговорення та реалізації ОП, можливостях участі здобувачів вищої освіти ОП у науковій діяльності факультету.

Рекомендації

Упродовж 2024-2025 н.р. визначити процедуру присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти в ХНУ. Групі розробників ОП "Середня освіта (Українська мова і література)" другого (магістерського) рівня вищої освіти передбачити в ОП опис процедури присвоєння професійних кваліфікацій. Залучити здобувачів вищої освіти до формулювання цілей ОП та визначення ПРН через анкетування, участь у круглих столах та інших комунікативних заходах з питань обговорення проекту ОП. Посилити регіональний контекст ОП, зокрема шляхом уточнення формулювань ПРН, розширення тематики кваліфікаційних робіт, переліку вибіркового ОК тощо. Під час оновлення ОП розглянути можливість збільшення кількості ОК або семінарських/практичних занять за наявними ОК, що безпосередньо формують компетентності з української мови та літератури. Під час оновлення переліку ВК запропонувати здобувачам вищої освіти лише унікальні дисципліни, які не мають статусу обов'язкових. Активізувати міжнародну академічну мобільність здобувачів за цією ОП у 2024-2025н.р. У 2024-2025н.р. поживити публікаційну активність здобувачів за ОП, залучити здобувачів ОП до участі у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах. До кінця 2024р. оновити списки рекомендованої літератури ОК з урахуванням наукових здобутків викладачів; розширити перелік вибіркового ОК. До кінця 2024р. доповнити чинне «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» пунктом, де викладена процедура оскарження підсумкової оцінки в разі необ'єктивного оцінювання. Упродовж 2024-2025н.р. активізувати співпрацю з представниками роботодавців та професіоналами-практиками під час реалізації ОП. Упродовж 2024-2025н.р. відновити проведення анкетувань здобувачів вищої освіти щодо їхніх потреб та інтересів, оприлюдивши на офіційному вебсайті ХНУ результати цих анкетувань з метою їх врахування під час наступних переглядів ОП. Студентській раді ХНУ спільно з адміністрацією до 10.02.2025 р. здійснити роз'яснювально-ознайомлювальні заходи (зустрічі з різними групами стейкхолдерів ЗВО) із представниками студентського самоврядування гуманітарно-педагогічного факультету щодо їхньої участі у процесах внутрішнього забезпечення якості, процесах обговорення та реалізації ОП, а також наявних можливостей наукового зростання здобувачів вищої освіти факультету.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта відсутній. На підставі аналізу змісту ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» (<http://surl.li/hrpocb>) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, інформації, отриманої під час спілкування з учасниками фокус-груп, ЕГ констатує, що цілі ОП відповідають спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) та сформульовані з урахуванням дескрипторів 7 кваліфікаційного рівня НРК, оскільки вони передбачають «підготовку компетентного конкурентоспроможного вчителя української мови і літератури, який володіє концептуальними знаннями, що охоплюють сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, здатний інтегрувати знання та розв'язувати складні завдання у широких або мультидисциплінарних контекстах, критично осмислювати проблеми в освітній галузі». Зокрема, «спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань» відображено в ПРНО2,03,06,08,12,13; «спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур» - у ПРНО1,04,05,06,08,11,12,13, «здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах» - у ПРНО3,06,10,11,17, «здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності» - у ПРНО3,04,06,07,09,11,14,17, «зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються» - у ПРНО1,02,07,10,11,14-17, «управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів» - у ПРНО1,07,14,15,17, «відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів» - у ПРНО3,05,08,09,16, «здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії» - у ПРНО3,04,05,08,17. Отже, ОП дає можливість досягти ПРН, узгоджених з дескрипторами НРК.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Випускникам ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» надається професійна кваліфікація «Вчитель української мови і літератури». Гарант та автори ВСО зазначили, що ОП розроблена у 2021 р. та вдосконалена у 2024 р. на основі Національної рамки кваліфікацій з урахуванням Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», згідно з яким метою професійної діяльності вчителя є організація навчання та виховання учнів під час здобуття ними повної загальної середньої освіти шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання. Саме тому основу ОП становлять ОК психолого-педагогічного спрямування (ОЗПо1 Педагогіка та психологія освітньої діяльності, ОЗПо4 Сучасні технології в освітній діяльності, ОППо1 Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти, ОППо2 Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти, ОППо5 Педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти). У формулюваннях загальних та фахових компетентностей, зазначених в ОП, простежується відповідність професійному стандарту. Водночас ЕГ констатує наявність суттєвого недоліку: відсутність в описі ОП процедури присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту". На офіційному сайті ЗВО в розділі "Нормативні документи" також відсутня інформація про порядок (процедуру), критерії (умови) присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти. ЕГ рекомендує активізувати роботу з розроблення та оновлення нормативної документації ХНУ (про що зазначало керівництво ЗВО на фокус-групі), у тому числі про порядок (процедуру), критерії (умови) присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» вповні корелюють з місією і стратегією ХНУ (<http://surl.li/kqbmnf>), адже підготовка майбутнього вчителя української мови і літератури, який володіє концептуальними знаннями, що охоплюють сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, здатний інтегрувати знання та розв'язувати складні завдання у широких або мультидисциплінарних контекстах, критично осмислювати проблеми в освітній галузі, дає йому змогу стати носієм інтелектуального потенціалу, здатним до успішної професійної самореалізації, трансферу технологій та знань, адаптованим до потреб сучасного світу та викликів життя. Спрямованість ОП на підготовку вчителя української мови і літератури відрізняє її від інших освітніх програм у межах спеціальності 014 Середня освіта. ОП відчутно сфокусована на формуванні в здобувачів вищої освіти здатності здійснювати інноваційну діяльність у навчанні української мови та літератури. Учасники фокус-груп повідомили ЕГ, що під час реалізації ОП особлива увага приділяється інноваційним технологіям і методикам навчання, зокрема, в ОППо1 Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти, ОППо2 Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ХНУ до визначення цілей і формулювання фахових компетентностей та ПРН залучає стейкхолдерів. На зустрічі з ЕГ роботодавці підтвердили, що вони долучаються до перегляду ОП. Зокрема, в.о. директора Департаменту освіти і науки Хмельницької міської ради повідомила, що надавала рекомендації щодо підготовки здобувачів до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, які були враховані (як окремі теми в ОК «Педагогіка та психологія освітньої діяльності», «Сучасні технології в освітній діяльності»). Аналіз змісту Відомостей про самооцінювання ОП та інтерв'ювання НПП засвідчили, що вони беруть активну участь в удосконаленні ОП під час засідань кафедр, методичної ради, вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету, робочої групи ОП, де обговорюють питання формулювання цілей ОП, визначення ПРН, запровадження нових ОК, модернізації змісту ОК і запровадження нових навчальних дисциплін, розширення переліку вибіркових дисциплін тощо. До перегляду ОП долучаються і здобувачі вищої освіти. Вони впливають на якість ОП через студентське самоврядування, участь у засіданнях вченої ради факультету, де обговорюються питання удосконалення ОП, під час анонімного анкетування тощо. Позитивною практикою є участь студентських фокус-груп в перегляді й удосконаленні ОП. Пропозицій стосовно саме формулювання цілей ОП здобувачі вищої освіти не надавали, проте повідомили ЕГ, що пропонували замінити ОК «Загальне мовознавство» (наявний в ОП 2021 року) на дисципліну психолого-педагогічного спрямування. Цю пропозицію було враховано під час оновлення ОП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Аналіз змісту ОП та ВСО, інтерв'ювання стейкхолдерів дозволяють констатувати, що ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів. Цьому сприяє, в першу чергу, активна наукова, науково-методична діяльність НПП кафедри (у списках обов'язкової літератури до ОК зазначені навчальні посібники й методичні рекомендації викладачів, які забезпечують викладання цих ОК). Мета ОП передбачає підготовку компетентного вчителя української мови і літератури, здатного креативно розв'язувати складні професійні нестандартні завдання, що відповідає викликам часу і дає випускникам змогу бути конкурентоспроможними на ринку праці. На фокус-групі роботодавці підтвердили, що в регіоні на сьогодні є потреба в таких фахівцях, а здобувачка заочної форми навчання повідомила ЕГ, що вже працює за фахом. Для забезпечення актуальних компетентностей учителя української мови і літератури, з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, було визначено нові ПРН (07, 14, 17). Регіональний контекст безпосередньо у формуванні ПРН не відбито, проте він чітко простежується під час проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики (ОПП 05), у спільних з місцевою громадою заходах (наприклад, «Подільські філологічні читання»), а також в окремих темах кваліфікаційних робіт (наприклад, 1 тема для здобувачів I курсу «Лексичні особливості регіональних літописів (пам'ятка на вибір)»). За словами групи розробників, під час формування цілей ОП, визначення ПРН було враховано досвід Тернопільського національного педагогічного університету імені В.Гнатюка, Уманського державного педагогічного університету імені П.Тичини, Кам'янець-Подільського національного університету ім. І.Огієнка. Урахування закордонного досвіду відбувається завдяки стажуванню НПП, їх участі у міжнародних проєктах.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Отже, спостерігаємо часткову відповідність у контексті підкритерію 1.2, оскільки в описі ОП відсутня інформація про процедуру присвоєння професійної кваліфікації, що суперечить чинному законодавству. Разом з тим ОП має чітко сформульовані цілі й дозволяє досягти ПРН, обумовлених позицією стейкхолдерів і тенденціями розвитку спеціальності. Цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО, сама програма є актуальною для регіону, а її випускники є затребуваними на ринку праці. До перегляду й удосконалення ОП регулярно залучаються представники всіх зацікавлених сторін. Позитивною практикою є участь студентських фокус-груп в перегляді й удосконаленні ОП. ОП побудована на ґрунтовному аналізі тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту; досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП мав суттєвий вплив на формування переліку компетентностей і ПРН, зміст і структуру ОП.

Недоліки

1. Відсутність в описі ОП процедури присвоєння професійної кваліфікації відповідно до статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту". 2. Відсутність конкретних пропозицій здобувачів вищої освіти щодо формулювання цілей ОП. 3. Недостатньо виражений регіональний контекст в меті та ПРН освітньої програми.

Рекомендації

1. Рекомендуємо впродовж 2024-2025н.р. визначити процедуру присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти в ХНУ, оновити нормативні документи ХНУ з урахуванням змін до Закону України "Про вищу освіту" від 23.04.2024р. 2. Залучати здобувачів вищої освіти до формулювання цілей ОП та визначення ПРН через анкетування, участь у круглих столах та інших комунікативних заходах з питань обговорення проєкту ОП. 3. Посилити регіональний контекст ОП, зокрема шляхом уточнення формулювань ПРН, розширення тематики кваліфікаційних робіт, переліку вибіркового ОК тощо.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП – 90 кредитів ЄКТС (відповідає абз.1 ч.5 ст.5 Закону України "Про вищу освіту"), з яких 66 кредитів відведено для опанування обов'язкових ОК, 24 – для вибіркового, що відповідає вимогам п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ "Про вищу освіту".

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП чітко структурована й збалансована в межах загального часу навчання (теоретичні курси - в I і II семестрах, практики й виконання кваліфікаційної роботи - у III семестрі). Логіко-структурна побудова ОП є виваженою й послідовною (структурно-логічна схема системно демонструє взаємозв'язок ОК, які завершуються контрольними заходами). Серед обов'язкових ОК виокремлюються дисципліни загальної підготовки (по 4 кредити кожний) та професійної підготовки (по 5 кредитів) з педагогічною практикою в закладах загальної середньої освіти (12 кредитів), переддипломною практикою (7 кредитів) та кваліфікаційною роботою (11 кредитів). Проаналізувавши зміст РП обов'язкових ОК, ЕГ дійшла висновку про можливість досягнення заявлених ПРН та формування загальнокультурних та громадянських компетентностей. Вибіркова частина ОП представлена дисциплінами першого (8 кредитів) і другого (16 кредитів) семестрів. Як пояснила гарант ОП, кожний вибіркового ОК в ХНУ розрахований на 4 або, рідше, 8 кредитів і має форму контролю – залік.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз змісту РП засвідчив, що всі обов'язкові ОК та їх технології відповідають змісту предметної області ОП. Під час зустрічей з ЕГ гарант ОП та НПП кафедри української філології запевнили, що знання з предметної області спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) студенти опановують не лише на ОК «Проблемні питання української мови» та «Основні тенденції розвитку української літератури», проте всі обов'язкові ОК (у тому числі методики навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти) спрямовані на підготовку компетентного конкурентоспроможного вчителя української мови і літератури, який володіє концептуальними знаннями, що охоплюють сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем в освітній галузі; здатний інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Частина ВК відповідає вимогам законодавства (24 кред.). Формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється положеннями про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fsgdnr>), про індивідуальний навчальний план (<http://surl.li/rqqinc>), про порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/bfdobt>) та про порядок реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/klqdhj>). Здобувачі навчаються за індивідуальним планом, який згідно з п.2.1 Положення про індивідуальний навчальний план включає як обов'язкові, так і вибіркові освітні компоненти. При цьому обов'язковий складник формується на основі обов'язкових дисциплін навчального плану, а вибірковий – після процедури вільного вибору здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін із загальноуніверситетського Каталогу вибіркових дисциплін загальної та професійної підготовки, запропонованих кафедрами для вибору (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>), розділ – «Навчання», сторінка – «Каталог вибіркових дисциплін»). Здобувачі I курсу мають обрати дисципліни впродовж перших двох тижнів навчання, II курсу – у травні (п.2.4 Положення про індивідуальний навчальний план). Під час інтерв'ювання здобувачів вони засвідчили реальний вибір ВК, оскільки обирали ОК як запропоновані кафедрою української філології, так і загальноуніверситетські. Здійснити вибір ОК можна через систему «Електронний університет».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Зміст, мета, завдання й організація практики регулюються Положенням про практичну підготовку здобувачів (<http://surl.li/fniebn>). Обсяг практичної підготовки (педагогічна практика - 12 кредитів ЄКТС, переддипломна практика - 7 кредитів) відповідає п.2.5. Концепції розвитку педагогічної освіти (<http://surl.li/jqbjnc>). Аналіз змісту практик за робочими програмами дозволяє засвідчити можливість досягнення заявлених ПРН01-05,07-09,11,14-17. Під час проведення акредитаційної експертизи здобувачі другого року навчання проходили педагогічну практику в закладах загальної середньої освіти й підтвердили, що мали можливість обрати базу практики самостійно, а також базу практики міг запропонувати ХНУ згідно з попередньо укладеними договорами про співпрацю. Практична підготовка здійснюється під організаційно-методичним керівництвом викладачів та керівників від баз практик. На відповідних сторінках платформи Moodle розміщені робочі програми практик, методичні рекомендації до проходження практик, зразки щоденників. Отже, ОП передбачає достатню практичну підготовку, здобувачі ознайомлені із завданнями практики та загалом задоволені організацією її проходження.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз змісту ОК, ПРН і матриць відповідності засвідчує можливість набуття здобувачами заявлених в ОП soft skills, зокрема таких: ЗК02 Здатність бути критичним і самокритичним (ОЗП03, ОПП05-07); ЗК04 Здатність працювати в команді та автономно (ОЗП01, ОПП05); ЗК06 Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ОЗП01,03, ОПП01,02,05-07). Окрім навчального процесу, в ХНУ набуттю таких навичок сприяють студентське самоврядування, Центр кар'єри, Відділ навчально-виховної роботи, Центр культури та естетичного виховання студентів, Студентський літературний театр «Глорія» та ін. Залучення студентів до традиційних культурно-масових заходів спрямоване на формування відповідальності, організованості, самостійності, ініціативності. Здобувачі вважають, що загалом усі дисципліни ОП формують soft skills завдяки різним формам роботи (презентації, теми з конфліктних ситуацій, способів взаємодії, педагогічна практика). Отже, зміст і структура ОП передбачають набуття здобувачами соціальних навичок, а самі здобувачі цілком задоволені їх рівнем.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз ОП та НП, робочих програм навчальних дисциплін засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів вищої освіти є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, викладеним у Положенні про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/fsgdnr>). Теоретичне навчання в I семестрі триває 17 тижнів, у II – 18 тижнів. У III семестрі заплановано проходження педагогічної практики в ЗЗСО та переддипломної практики, а також підготовку кваліфікаційної роботи та її захист. Обсяг канікул – 10 тижнів. Обсяг годин самостійної роботи становить 50,3% (1359 год.) від загальної кількості, що відповідає п.4.4 Положення про організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/ftathq>). Кількість іспитів у I семестрі – 3, у II – 1. Загальна кількість заліків залежить від вибору студентами дисциплін вільного вибору, а за обов'язковими ОК становить від 1 до 2 на семестр. ОК циклу професійної підготовки мають обсяг лекційних годин 50%. Виняток становлять ОППОз «Основні тенденції розвитку української літератури» (66%) та ОППО4 «Проблемні питання української мови» (66%). Оскільки мету вивчення цих ОК становлять ґрунтовні знання предметної області спеціальності, ЕГ рекомендує розглянути можливість збільшення кількості аудиторних годин, зокрема практичних занять, із зазначених ОК. Кількість аудиторних годин для студента становить 21 год. у I семестрі, 23 год. – у II. Постійний контакт гаранта і викладачів зі студентами дає можливість контролювати фактичне навантаження студентів.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

У ХНУ реалізується політика рівних можливостей в загально-організаційній та адміністративно-господарській, освітній, науковій та позанавчальній діяльності, згідно з якою «університет декларує пріоритетність врахування рівних можливостей і поваги до розмаїття у своїй діяльності» (<http://surl.li/dxzlrr>). На 2024-2026 рр. укладено План гендерної рівності (<http://surl.li/oxgtzs>), де зазначено, що «ХНУ вважає гендерну рівність фундаментальним і невід'ємним правом та уже деякий час приділяє особливу увагу боротьбі з усіма формами дискримінації», зокрема «була сформована Комісія з питань гендерної рівності, в плані роботи якої передбачено проведення гендерного аудиту та розробка плану гендерної рівності ХНУ». У Статуті ХНУ та Стратегії ХНУ передбачено напрями роботи з урахуванням цілей сталого розвитку України на період до 2030 року. У зв'язку з цим можна констатувати, що ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає предметній області, логічно побудована й структурована, а її зміст (теоретична підготовка, практичні й соціальні навички) дозволяє досягти ПРН. Обсяг окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та ПРН. ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Рекомендації ЕГ за підкритеріями 2.3, 2.4 спрямовані на посилення наявних у ХНУ практик та покращення змісту й структури ОП.

Недоліки

1. Обсяг дисциплін, що безпосередньо формують компетентності з української мови та літератури, становить 10 кредитів. 2. До ВК включені окремі ОК, що присутні серед обов'язкових. Наприклад, «Проблемні питання української мови».

Рекомендації

1. Під час оновлення ОП розглянути можливість збільшення кількості ОК або семінарських/практичних занять за наявними ОК, що безпосередньо формують компетентності з української мови та літератури. 2. Під час оновлення переліку ВК запропонувати здобувачам вищої освіти лише унікальні дисципліни, які не мають статусу обов'язкових.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На офіційному сайті ХНУ (<http://surl.li/ocleac>) оприлюднена інформація про особливості прийому на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, де вступники можуть ознайомитися з переліком документів для зарахування, програмами фахових вступних випробувань, графіком проведення вступних випробувань та ін. На сторінці приймальної комісії можна знайти контакти підготовчого відділення, яке пропонує курси підготовки до ЄВІ та ЄФВВ (<http://surl.li/mphjxf>). Як зазначили здобувачі на фокус-групі, правила прийому для них чіткі і зрозумілі, а додаткову інформацію можна отримати від представників приймальної комісії (контакти та графік роботи приймальної комісії також є у вільному доступі: (<http://surl.li/ivhagx>). Про особливості ОП вони дізналися здебільшого від гаранта, оскільки є випускниками бакалаврських програм ХНУ. На сайті гуманітарно-педагогічного факультету абітурієнти можуть знайти програму ОП, на яку планують вступати, і проаналізувати її змістове наповнення (<http://surl.li/lhuzrs>). ЕГ констатує відсутність у Правилах прийому (<http://surl.li/twoseo>) дискримінаційних положень і надання рівних можливостей для потенційних вступників на навчання за цією ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Згідно з Правилами прийому до ХНУ (<http://surl.li/uikrlx>) для здобуття вищої освіти за другим (магістерським) рівнем у 2024 р. приймалися вступники на основі НРК6 або НРК7 (с.10). Конкурсний відбір на ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» здійснювався за результатами ЄВІ 2023 або 2024 р. та ЄФВВ 2024 р. На офіційному сайті ХНУ міститься посилання на Програму предметного тесту з педагогіки та психології єдиного фахового вступного випробування (<http://surl.li/vmjtqd>). Спеціальними умовами участі в конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК7 передбачено участь у конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або фахового іспиту замість ЄФВВ.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Загальні вимоги до процедур визнання і зарахування результатів навчання за певною ОП, здобутих особою як за формальною освітою, так і шляхом неформальної та/або інформальної освіти зафіксовані в Положенні про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/icnmsb>), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ (<http://surl.li/qgmfrq>). Здобувачі під час інтерв'ювання виявили обізнаність щодо наявності відповідних нормативних документів і описаних в них процедур (заяву про зарахування ОК і необхідні документи здобувач вищої освіти подає декану не пізніше одного тижня від початку його навчання на певному курсі). На ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» були випадки визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП. Зокрема, студентка підтвердила, що навчалася за програмою міжнародної академічної мобільності Еразмус+ в Університеті Палацького в Оломоуці (Чехія) й скористалася можливістю перезарахування результатів навчання за окремими ВК.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Умови для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ХНУ регламентуються Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/sfejxi>), де зазначено, що визнання результатів навчання з дисципліни (у повному обсязі) здійснює деканат факультету, як правило, у семестрі, що передує семестрові, в якому згідно із навчальним планом спеціальності ця дисципліна має вивчатися здобувачем вищої освіти (заявником). При виникненні необхідності зарахування певних розділів чи видів навчальної роботи з дисципліни здобувач вищої освіти звертається із заявою та документом, що засвідчує набуті результати навчання, до завідувача кафедри; завідувач доручає відповідному викладачеві провести перевірку знань із заявлених розділів/видів навчальної роботи з дисципліни; на основі висновків викладача приймається протокольне рішення кафедри щодо задоволення (незадоволення) заяви здобувача вищої освіти про визнання і зарахування результатів навчання, здобутих ним за неформальною формою здобуття освіти. На фокус-групі студенти підтвердили, що мали досвід зарахування окремих тем з ОК за результатами навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ХНУ. ЗВО у межах ОП здійснює визнання ПРН та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності), а також шляхом неформальної та/або інформальної освіти, за чіткими й зрозумілими правилами. Зазначена процедура належним чином документується відповідно до законодавства. ЕГ констатує відповідність ОП за критерієм 3.

Недоліки

За критерієм 3 недоліків не виявлено

Рекомендації

-

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу в ХНУ визначена «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ» (<http://surl.li/vvjtzv>). Під час зустрічей з фокус-групами здобувачів та НППП ЕГ переконалась, що форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Матриця відповідності (таблиця 3) та аналіз робочих програм показує, що під час викладання дисциплін НППП застосовуються традиційні методи, зокрема словесні (бесіда, пояснення, різні види лекцій); наочні, практичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, так і інтерактивні: колективно-групового навчання (мікрофон, мозковий штурм). Наприклад, проф. М.М.Торчинський при викладанні «Методології та організації науково-педагогічних досліджень» широко застосовує методи проблемного навчання, систему індивідуальних завдань. Доц. Н.В.Подлевська під час викладання ОК «Методика навчання української мови у закладах загальної середньої освіти» використовує інформаційно-комунікаційні, проблемні, інтерактивні, кейс-технології, прийоми контекстного навчання, різні форми лекційних занять (з використанням активних методів навчання, візуалізації тощо). Студентам пропонують самостійно виконувати методичні та творчі проекти, презентації тощо. При викладанні ОК за ОП застосовуються

репродуктивні, проєктні, інтерактивні технології, а також технології змішаного, дистанційного навчання. Студенти задоволені методами навчання, що було підтверджено результатами опитувань (<http://surl.li/owlfgr>) та під час зустрічей з ЕГ. Здобувачі реалізують закріплене в «Положенні про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у ХНУ» (<http://surl.li/hpukce>) право на побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власних професійних інтересів, хоча вибір ВК дещо обмежений. Також студентоцентрикований підхід реалізується в університеті за рахунок можливості самостійного обрання місця проходження практики, теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника, участі в роботі студентського самоврядування. У «У навчальному процесі використовуються інструменти ІКТ (PowerPoint, Moodle, ZOOM, хостинг YouTube, освітні онлайн платформи («Всеосвіта», «На Урок»). Активно застосовуються електронні варіанти тестування на платформі Moodle.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Цілі, зміст, ПРН, порядок та критерії оцінювання в межах окремих ОК відображені в РП та силабусах до всіх дисциплін, що розміщені на платформі Moodle (<http://surl.li/ynsaet>) та робочі програми - на сайті кафедри української філології (<http://surl.li/dketpw>) у відкритому доступі. Також на сайті кафедри є описи вибіркових дисциплін (<http://surl.li/lyehzl>). З ними здобувачі можуть ознайомитися і в інформаційній системі «Електронний університет» (<http://surl.li/pbfznd>). У кожній робочій програмі подано таблицю розподілу балів за ваговими коефіцієнтами, які автоматично обраховуються в системі «Електронний університет». У силабусах ОК подана інформація про критерії оцінювання результатів навчання за 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), що регламентовано «Положенням про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» (<http://surl.li/libwvi>). Під час зустрічей з допоміжними структурами ХНУ була продемонстрована робота «Електронного університету»: виставлені викладачем бали (3, 4 або 5) автоматично перераховуються системою. При відсутності оцінки за проміжні види контролю підсумковий бал показаний як перекреслений. Паралельно ведуться паперові журнали. Студенти підтвердили зручність і прозорість використання «Електронного університету», особливо для тих, хто навчається у змішаному або дистанційному форматах. Під час опитувань здобувачів ЕГ з'ясувала, що вони достатньою мірою проінформовані про можливість обирати НД вільного вибору з інших кафедр і за різними рівнями, що підтверджує студентоцентрикованість навчання в ХНУ та відповідність нормативним документам. В «Електронному університеті» оприлюднена тематика кваліфікаційних робіт на 2023-2024 і 2024-2025 навч. роки (<http://surl.li/aqisgs>). Також на сторінці Moodle розміщена детальна інформація щодо виконання магістерської роботи: «Кваліфікаційна робота з української мови та літератури. Методичні вказівки щодо її виконання» (<http://surl.li/iqkgjb>) (<http://surl.li/nymbdw>). На зустрічі з і здобувачами освіти було підтверджено можливість обрання власної теми кваліфікаційної роботи та її коригування у співпраці з керівником. Студенти підтвердили, що вони знайомляться з особливостями оцінювання і нарахуванням балів на 1 занятті або ж у РП на офіційному сайті кафедри. Критерії для них є зрозумілими та прозорими, вони позитивно оцінюють організацію освітнього процесу, повноту інформації. На сторінках Moodle до кожної ОК вказані контактні дані викладача. Здобувачі підтвердили можливість консультацій НПП не тільки за графіком, але й у будь-який час.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП включає кілька важливих аспектів: студентську навчально-дослідницьку діяльність, що реалізується в написанні кваліфікаційної роботи, її апробації у вигляді публікацій за темою дослідження, а також є елементом педагогічно-методичної діяльності студентів під час проходження педагогічної та переддипломної практик. НПП залучають студентів до формальної та інформальної освіти, знання і навички, отримані під час засвоєння семінарів, вебінарів тощо, реалізуються під час практик. Наприклад, одна зі студенток повідомила, що рекомендовані викладачами з методик навчання української мови і літератури доц. І.Горячок та Н.Подлевською вебінари щодо навчання за програмами НУШ, допомогли їй у засвоєнні фахових методик та під час педпрактики в ЗЗСО. Також вона заявила про апробацію до кваліфікаційної роботи у вигляді участі в конференціях (II Міжнародна науково-практична конференція «Міжкультурні комунікації в галузі освіти», II Подільські читання та ін.) та можливості публікації статей здобувачів у збірниках «Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика» (каф. слов'янської філології) та «Поділля. Філологічні студії» (<http://surl.li/sarfpd>). Інформація про участь студентів у наукових конференціях розміщена на сайті кафедри (<http://surl.li/xcdmju>). У межах програми Erasmus+ студентка здійснила академічну мобільність до Університету Палацького в місті Оломоуці (Чехія) (<http://surl.li/dlmfzs>). Дослідницький складник навчання реалізований через окремі теми в робочих програмах ОК «Методологія та організація науково-педагогічних досліджень», «Педагогіка та психологія освітньої діяльності», «Сучасні технології в освітній діяльності», фахових методик, практик. Розвиток навичок науково-дослідницької роботи здобувачів здійснюється в діяльності гуртків і проблемних груп (<http://surl.li/yzulft>), що підтверджено під час спілкування зі студентами. Також у ХНУ діє Наукове товариство студентів та молодих вчених (<http://surl.li/uxvgpt>). Однак магістранти даної ОП не мають вагомих здобутків у конкурсах та олімпіадах всеукраїнського рівня.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ встановила, що НПП систематично оновлюють зміст ОК відповідно до нових досягнень у філології та психолого-педагогічних науках. Під час зустрічей з академічним персоналом НПП, залучені до викладання на ОП, заявили про щорічний перегляд РП і силабусів та перезатвердження на відповідних кафедрах. Доц. І.Горячок зазначила, що, викладаючи «Методику навчання української літератури в ЗЗСО», послуговується рекомендаціями МОН стосовно впровадження НУШ у 7 класі, знаннями і навичками, отриманими під час проходження підвищення кваліфікації та підтвердженими сертифікатами на платформах «Всеосвіта», «На урок» та ін. У зміст ОК були введені відповідні зміни, під час лекцій та на практичних заняттях наводяться відповідні приклади застосування педагогічних та методичних прикладів, кейсів тощо. Проф. М.Торчинський під час викладання курсу «Методологія й організація науково-педагогічних досліджень» самостійно закінчив курс «Академічної доброчесності» на платформі Prometheus, а потім впровадив щорічне обов'язкове проходження цього курсу студентами, за результатами отримання сертифікатів, їм пере зараховується за відповідною процедурою два заняття (практичне і тест). Проф. О.Гомонюк повідомила, що за результатами міжнародного науково-педагогічного стажування «Інноваційні технології взаємодії з дітьми ООП в закладах освіти» (м. Сучава, Румунія) доповнила РП «Педагогіки і психології в освітній діяльності» окремою темою про інклюзивну освіту, а після стажування в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького доповнила тему про психологію взаємин у колективі. Доц. І.Приймак у результаті стажування та участі у програмі акад. мобільності в Університеті ім.Ф.Палацького (м.Оломоуць, Чеська Республіка) суттєво переглянула концепцію ОК «Основні тенденції розвитку української літератури», розглядаючи УЛ у контексті світової. А доц. Н.Подлевська виявила високу активність у підвищенні кваліфікації та здобуванні неформальної освіти, що відображені у концепції та змісті, інноваційних підходах до курсу «Методику навчання української мови в ЗЗСО». Однак у силабусах ОК, наведених у відомостях про самооцінювання ОП, публікації викладачів не завжди зазначаються. Під час зустрічі декан Н.Подлевська повідомила, що НПП оприлюднюють свої сертифікати на сторінках ОК в Модульному середовищі для навчання для мотивації студентів та залучення їх до неформальної освіти, участі у різноманітних наукових заходах. Про оновлення та опертя на наукові досягнення та новітні практики свідчать теми кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/nvdrmj>) та напрямки діяльності наукових гуртків і проблемних груп.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ХНУ успішно інтегрує інтернаціоналізацію в своє освітнє та наукове середовище (<http://surl.li/tudyjj>). Цей процес у ЗВО відбувається з урахуванням завдань «Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ» (<http://surl.li/vvjtzvf>), «Стратегії інтернаціоналізації ХНУ на 2022-2025 рр.» (<http://surl.li/gplqev>), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ» (<http://surl.li/ofhgyy>). Цей підхід підтверджується активними угодами про співпрацю з міжнародними партнерами (<http://surl.li/qezpsl>). Найтісніша співпраця НПП та здобувачів цієї ОП відбувається з Університетом Палацького (Чехія) та ЗВО Польщі: проводяться спільні конференції, НПП проходять стажування. Наприклад, гарант ОП доц. І.Приймак провела низку гостьових лекцій в Університеті Палацького (м.Оломоуць, Чехія), цей досвід застосувала при оновленні ОК «Основні тенденції розвитку укр. літ.»; проф. М.Торчинський взяв участь у програмі підвищення кваліфікації в Університеті Адама Міцкевича (м. Познань, Польща), впровадив досвід проведення бінарних лекцій в ОК «Методологія та організація науково-педагогічної діяльності». Колектив викладачів ОП (М.Торчинський, В.Папушина, Н.Подлевська) пройшли міжнародне стажування в Агатюрському університеті (м.Ерзурум, Туреччина) «Інноваційні технології у викладанні філологічних дисциплін» (за міжнародним проектом Erasmus+), що уможливило вдосконалення відповідних ОК. Одна зі студенток у межах програми Erasmus+ здійснила академічну мобільність до Університету Палацького в місті Оломоуці (Чехія) (<http://surl.li/viliwu>). Крім того директор наукової бібліотеки О.Айвазян зазначила, що НПП і здобувачі освіти мають можливість користуватися науко метричними ресурсами Scopus і Web of Science. Активна участь викладачів у міжнародних наукових стажуваннях та проектах, проведення спільних конференцій, як-от X Українсько-польські наукові діалоги (м.Бидгощ, Польща, 2024) (<http://surl.li/dkrkiu>), тісна співпраця кафедри слов'янської філології з польськими партнерами свідчать про інтернаціоналізацію університету і факультету зокрема.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Навчання і викладання за ОП загалом відповідають вимогам Критерію 4. ПРН досягаються низкою обов'язкових ОК, їх зміст оновлюється щорічно з урахуванням наукових досягнень і сучасних практик у галузі філології та педагогіки, у ХНУ створені необхідні умови для наукової та міжнародної діяльності здобувачів освіти. Сильними сторонами ОП є організація поєднання навчання і досліджень у діяльності НПП; активна співпраця науково-педагогічних працівників з відповідними кафедрами інших ЗВО та зарубіжними університетами-партнерами (Польща, Чехія). Навчання й викладання за ОП в різноманітних формах долучене до процесів інтернаціоналізації.

Недоліки

Для здобувачів вищої освіти в університеті створено умови для участі в програмах академічної мобільності, проте за цією ОП брала участь у мобільності лише одна студентка. Під час зустрічі здобувачі ОП повідомили, що у ХНУ діє Наукове товариство студентів та молодих вчених (<http://surl.li/kfqwuv>), однак студенти даної ОП не змогли навести приклади участі в організованих ним заходах. Також попри велику кількість гуртків і проблемних груп на випусковій кафедрі та на суміжних, серед здобувачів ОП немає учасників / переможців конкурсів / предметних олімпіад всеукраїнського рівня. Списки рекомендованої літератури ОК не завжди відображають наукові здобутки викладачів.

Рекомендації

ЕГ рекомендує упродовж 2024-2025н.р. активізувати міжнародну академічну мобільність здобувачів за цією ОП, поживати публікаційну активність здобувачів за ОП, залучати здобувачів ОП до участі у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах. Оновити списки рекомендованої літератури ОК з урахуванням наукових здобутків викладачів; розширити перелік вибіркового ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Критерії оцінювання та форми проміжного й підсумкового контролю чітко, прозоро й зрозуміло викладені в РП і силабусах усіх ОК. Вони базуються на «Положенні про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів ВО у ХНУ» (<http://surl.li/libwvi>), «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» (<http://surl.li/adyfhl>) та регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ» (<http://surl.li/vvjtzv>). Під час зустрічей зі студентами було підтверджено, що всю необхідну інформацію про критерії оцінювання, зміст навчальних дисциплін вони отримують усно від викладачів на першому занятті, а також на платформі Moodle в автоматизованій системі «Електронний університет», де розміщені РП, силабуси, списки рекомендованої літератури, тексти лекцій та плани практичних занять, питання до екзамену та додаткова інформація. РП розміщені також на сайті кафедри української філології. Відповідно до п.2.6. «Положення про контроль...», контроль і облік поточної успішності студентів здійснюється викладачем шляхом виставлення в «Журнали обліку роботи викладача» та «Електронному журналі обліку успішності» («Електронний університет») оцінок, отриманих студентом за кожний зарахований вид роботи згідно із РП, за інституційною 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль відбувається переважно в усній або письмовій формі, а модульний – у формі тестування або підсумкових завдань на платформі Moodle. Система «Електронний університет» не допускає виставлення підсумкової оцінки за умови відсутності поточних оцінок та проміжного контролю. Оцінювання фіксується в академічних журналах та в «Електронному університеті». Підсумковий семестровий контроль відбувається у формі заліку або екзамену. Підсумковий контроль (атестація) відбувається відповідно до встановлених термінів та графіка навчального процесу. Результати підсумкового контролю підбиваються автоматично з допомогою системи «Електронний університет». Інформація про семестровий контроль розміщена у розділі «Модульне середовище для навчання» на сайті ХНУ, а також продубльована на сторінці кафедри. Мінімальну к-сть балів для допуску до іспиту визначає викладач і відображує в РП і силабусі. Оцінювання результатів педагогічної практики в закладах ЗЗСО та переддипломної практики також відбувається відповідно до «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ХНУ» (<http://surl.li/bkzva0>) та регулюється РП і «Метод. рекомендаціями» в Модульному середовищі для навчання (<http://surl.li/nrinie>) та (<http://surl.li/sgqtdh>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт ВО для спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) відсутній. Підсумкова атестація здобувачів відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здобувачів відбувається відповідно до «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та наукових ступенів в ХНУ» (<http://surl.li/lizwjc>). Передумовами захисту є написання роботи, подвійна перевірка її на наявність ознак плагіату за допомогою

сертифікованих програм AntiPlagiarism та Unicheck. Після закінчення терміну договору з Unicheck планується подвійна перевірка на платформах AntiPlagiarism і StrikePlagiarism. Детальна інформація щодо вимог до написання і процедура захисту описана у методичних рекомендаціях (Приймак І. В., Торчинський М. М Кваліфікаційна робота з української мови і літератури : методичні вказівки щодо її виконання для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Хмельницький : ХНУ, 2024. 62 с.) (<http://surl.li/xwrtia>). Зокрема на с. 46 вказано, що “КР і супровідні документи здають в архів, а протоколи захисту, індивідуальні навчальні плани та інші матеріали – у деканат”. У п. 5.8. «Положення про інституційний депозитарій ХНУ» зазначено, що КР “студентів будуть розміщені за наявності рекомендації наукового керівника, який реєструється у репозитарії і підтверджує свою рекомендацію” (<http://surl.li/jwuooz>). На сторінці Бібліотеки ХНУ є Інструкція з розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарії ХНУ (<http://surl.li/vypgsq>). Відповідальні особи на кафедрах надсилають на електронну адресу наукової бібліотеки library_khnu@ukr.net тексти КР, а бібліотекарі розміщують роботи у репозитарій. Під час зустрічей гарант і декан заповнили, що до підсумкової атестації планується залучити стейкхолдера.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів ВО у ХНУ» (<http://surl.li/libwvi>), «Положенням про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» (<http://surl.li/hjbhas>) та «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ» (<http://surl.li/vvjtzv>). Ці документи розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. На фокус-групі зі здобувачами ОП було підтверджено, що інформація щодо правил проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання доводиться до відома здобувачів викладачами на перших заняттях та міститься в силабусах ОК. Відповідно до п.8.6. «Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ» (<http://surl.li/vvjtzv>) «перескладання семестрового контролю з дисципліни з метою підвищення оцінки не допускається». Повторне перескладання семестрового контролю можливе лише після отримання незадовільної оцінки. Процедура оскарження результатів контрольних заходів у випадку необ’єктивного оцінювання відсутня. Проте під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було заявлено, що перескладання можливе впродовж 3 днів, якщо студент заявив про необ’єктивне оцінювання. Але, зі слів студентської та викладацької фокус-груп, таких випадків на ОП не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності в ХНУ визначена низкою нормативних документів, зокрема «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ» (<http://surl.li/jyjuer>), де визначені стандарти і процедури її дотримання. Здобувачі й НПП підписують «Декларацію учасника освітнього процесу щодо дотримання академічної доброчесності» (<http://surl.li/widlaz>). Також на сайті ХНУ розміщені нормативні документи, які регулюють питання антикорупційної роботи (<http://surl.li/xbohez>): Положення про уповноважену особу ректорату ХНУ з питань запобігання та виявлення корупції, Положення про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб ХНУ та ін. Під час зустрічей зі здобувачами, НПП і студентським активом ЕГ переконалися, що ЗВО популяризує політику академічної доброчесності у таких формах: політика академічної доброчесності відображена в РП і силабусах ОК; викладачі систематично наголошують на необхідності її дотримання; кваліфікаційні роботи проходять подвійну перевірку на антиплагіатних програмах, що відбувається на випускових кафедрах; НПП спільно з працівниками бібліотеки проводять низку семінарів для здобувачів про правила цитування й бібліографічного опису. На гуманітарно-педагогічному факультеті проводиться Тиждень академічної доброчесності, заходи відображені на сайті університету (<http://surl.li/illyqj>, <http://surl.li/xidiuk/>). Кваліфікаційні роботи після захисту розміщуються в інституційному репозитарії (<http://surl.li/deisqb>). Під час огляду матеріально-технічної бази репозитарій був продемонстрований ЕГ. Перевірку на плагіат проходять також збірники наукових праць, конкурсні роботи. Питання академічної доброчесності розглядається під час щорічного моніторингу якості освіти. Фактів порушення на ОП виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» загалом відповідає критерію 5. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються вчасно та знаходяться у відкритому доступі. НПП та здобувачі вищої освіти дотримуються правил і процедур проведення контрольних заходів. У РП і силабусах ОК наявні чіткі, зрозумілі критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, описані форми контрольних заходів. Належне наповнення Модульного середовища для навчання та інформаційної системи «Електронний університет» забезпечує прозорість і зрозумілість оцінювання результатів навчання.

Недоліки

У «Положенні про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» прямо вказано, що перекладання підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається, але відсутня процедура оскарження підсумкової оцінки в разі необ'єктивного оцінювання як одного із видів порушення академічної доброчесності.

Рекомендації

Доповнити до кінця 2024р. чинне «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» пунктом, де викладена процедура оскарження підсумкової оцінки в разі необ'єктивного оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Інформація про академічну та професійну кваліфікацію викладачів ОП, вміщена в таблиці 2 відомостей про самооцінювання, свідчить про відповідність НПП і ОК, що викладаються ними, та забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. До реалізації ОП залучені 4 доктори наук, професори і 3 кандидати наук, доценти. Всі мають значний досвід роботи – понад 20 років. Інформація про кожного викладача оприлюднена на офіційних сайтах кафедр: про проф. М.Торчинського, доц. В.Папушину, доц. І.Приймак (української філології), доц. І.Горячок і доц. Н.Подлевську (слов'янської філології), проф. К.Олександренко (іноземних мов), проф. О.Гомонюк (практичної психології та педагогіки). Професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують освітній процес на цій ОП, підкріплюється активною участю в українських і закордонних стажуваннях, програмах підвищення кваліфікації, участю в програмі Erasmus+. НПП беруть участь у всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях. У табл. 2 додатку до Відомостей про самооцінювання ОП та на персональних сторінках викладачів зазначено, що К.Олександренко, В.Папушина, О.Гомонюк, І.Горячок, Н.Подлевська мають публікації, індексовані у наукометричних базах даних Scopus / WoS. Усі викладачі мають публікації у фахових виданнях, внесених до переліку рекомендованих МОН (категорії Б), беруть участь у написанні колективних монографій, методичних рекомендацій до ОК, за якими ведеться викладання. Академічна та професійна кваліфікація викладачів загалом є достатньою для забезпечення якісного викладання дисциплін та досягнення визначених цілей та ПРН на ОП другого освітнього рівня. Згідно з відомостями, поданими у таблиці 2, у викладачів є наукові та навчально-методичні публікації, пов'язані з тематикою дисциплін, які вони забезпечують. Усі НПП, які задіяні у реалізації ОП, відповідають п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У ХНУ запроваджено чіткі процедури конкурсного добору, що забезпечують прозорість, рівність й об'єктивність. Конкурсний відбір викладачів, задіяних до реалізації ОП, ґрунтується на «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ХНУ» (<http://surl.li/stepnb>). Ці процедури створені з метою визначення та залучення найбільш підготовлених викладачів, здатних забезпечити якісну реалізацію освітньої програми. Конкурсний відбір викладачів проводиться відповідно до чітко визначених критеріїв, що включають як професіоналізм, так і відповідність п.38 Ліцензійних вимог. Важливим кроком у цій процедурі є обговорення

кандидатури на засіданні кафедри та рекомендація вченої ради факультету. Кандидатура на заміщення вакантної посади проходить процедуру таємного голосування вченою радою, яка надає рекомендацію ректору на укладання контракту. Крім того, в університеті передбачено рейтингову систему, яка враховує як наукову діяльність, так і педагогічний досвід викладача (<http://surl.li/wesssy>), зокрема «Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету» (2024). Це гарантує, що до реалізації освітньої програми залучаються лише висококваліфіковані спеціалісти відповідного профілю. На сайті ХНУ розміщена інформація стосовно вакансій (<http://surl.li/xorxsm>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Під час зустрічей з гарантом і здобувачами ЕГ пересвідчилася, що стейкхолдери залучаються до перегляду й оновлення ОП, беруть участь у затвердженні проекту ОП. Роботодавці будуть залучені до роботи атестаційних екзаменаційних комісій, як заповінила гарант ОП. Також співпраця зі стейкхолдерами найтісніше відбувається під час педагогічної практики, оскільки роботодавці є директорами закладів загальної середньої освіти або працівниками сфери освіти на рівні міста й області. Це підтверджує зустріч із роботодавцями, зокрема, виступи в.о. директора Департаменту освіти і науки Хмельницької міської ради О. Кшановської, директора КЗЗСО «Лицею № 5» О. Броварської, заступниці директора з навчально-виховної роботи, вчителя української мови і літератури КЗЗСО «Лицею № 17» А. Шпилюк, заступниці директора з навчально-виховної роботи, вчителя української мови і літератури КЗЗСО «Лицею № 1 ім. В. Красіцького» І. Князюк, заступниці директора з навчально-виховної роботи, вчителя української мови і літератури КЗЗСО «Лицею № 13» З. Красноголовець, вчительки української мови і літератури КЗЗСО «Лицею № 16» Л. Главацької. Поширеною практикою є залучення роботодавців до керівництва практиками ЗДВО. Заклад залучає до навчання за ОП експертів галузі, науковців, проте ці зустрічі мають разовий характер: гостьові лекції для здобувачів провели С. Гальченко (Ін-т літератури НАН) (<http://surl.li/jlkwwd>), О. Зелінська (КНЛУ) (<http://surl.li/cuzipp>). Крім того, майстер-класи педагогічно-методичного спрямування проводить для здобувачів учителька О. Бурдельна (<http://surl.li/rymaqo>).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Згідно з «Положенням про підвищення кваліфікації НПП і ПП ХНУ» (<http://surl.li/mwrsjx>), викладачі, залучені до навчання за ОП, беруть участь у різноманітних програмах стажування/підвищення кваліфікації в Україні та за кордоном, інформація про це міститься у табл. 2 Відомостей. Викладачі М.Торчинський, І.Приймак, Н.Подлевська, І.Горячок підвищили кваліфікацію за програмами ЦПО ХНУ «Розвиток професійних компетентностей НПП» (30 год/кред), І.Приймак та Н.Подлевська – «Організація підготовки та процедура акредитації ОП» (30 год/1 кред), І.Приймак – «Інноваційні технології в освіті: міжнародний проектний досвід», а також всі НПП раз на 5 років підвищують кваліфікацію у вітчизняних ЗВО. НПП беруть активну участь у міжнародних проектах: М.Торчинський, В.Папушина, Н.Подлевська здійснили стажування «Інноваційні технології у викладанні філологічних дисциплін» (міжнародний проект Erasmus+) в Атаюркському університеті (м.Ерзурум, Туреччина) (01.09-31.10.21), Н.Подлевська взяла участь у Міжнародній літній школі «Принципи та цінності ЄС: різноманіття та інклюзія в освіті для сталого розвитку» (в рамках імплементації Проекту ЄС Еразмус+ «Європейські цінності різноманіття та інклюзії для сталого розвитку» (60 год./2 кредити), (05-09.07.2021), І.Приймак здійснила академічну мобільність у рамках програми ЕРАЗМУС+ на секції україністики кафедри славистики в Університеті ім. Ф.Палацького (м.Оломоуць, Чехія) (12.02.–16.02.2024), Н.Подлевська – у Вроцлавському ун-ті (Польща), К.Олександренко – в Анхальтському ун-ті прикладних наук, О.Гомонюк – в Сучавському спортивному лицей (Румунія). Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується Статутом ХНУ (<http://surl.li/jmedvp>), Колективним договором на 2024-2028 рр. між адміністрацією і трудовим колективом ХНУ (<http://surl.li/qmobkn>), Положенням про щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП ХНУ. За високі результати щорічного рейтингового оцінювання 2022-23 н.р. були премійовані І.Приймак, М.Торчинський, І.Горячок, Н.Подлевська, К.Олександренко; за якісне, своєчасне і в повному обсязі виконання обов'язків, успішне і бездоганне ставлення до виконуваних функцій премійовано І.Приймак, М.Торчинський, Н.Подлевська, К.Олександренко. Окрім матеріального заохочення викладачі отримують відзнаки у звітах керівництва університету, грамоти і відзнаки: подяку ректора ХНУ 2023 року отримала І.Приймак. За результатами щорічного рейтингу 2023-24 н.р. кафедра української філології отримала грамоти ректора ХНУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Людські ресурси, які забезпечують викладання обов'язкових і вибірковок ОК цієї ОП, у частині відповідності академічної та/або професійної кваліфікації викладачів у галузі фахових дисциплін загалом корелюють з ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Співпраця зі стейкхолдерами-роботодавцями відповідає сучасним вимогам до освітнього процесу в ЗВО. Університетська підтримка підвищення кваліфікації викладачів, академічної мобільності НПП відбувається на належному рівні. Активна участь викладачів ОП у програмах

підвищення кваліфікації, внутрішньої і зовнішньої мобільності, наявність публікацій у наукометричних базах Scopus, WoS К.Олександренко, В.Папушиної, О.Гомонюк, І.Горячок, Н.Подлевської, наявність фахових публікацій за ОК.

Недоліки

Недостатня залученість представників роботодавців та професіоналів-практиків до аудиторних занять за ОП.

Рекомендації

Упродовж 2024-2025н.р. активізувати співпрацю з представниками роботодавців та професіоналами-практиками під час реалізації ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

На час проведення акредитаційної експертизи ХНУ надав ЕГ доступ до модульного середовища для навчання, яке використовується під час реалізації ОП. Таким чином, ЕГ переконалася, що всі обов'язкові ОК ОП забезпечено навчально-методичною літературою, яка є доступною для здобувачів вищої освіти цієї ОП. Також у модульному середовищі розміщено РП і силабуси, методичні рекомендації, опорні конспекти лекцій, плани практичних (семінарських) занять, дидактичні матеріали, тестові завдання тощо. Під час відеоогляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася, що ресурси ХНУ надають можливість досягти поставленої мети та ПРН ОП, яка проходить акредитацію. Заняття для здобувачів ОП проводяться у аудиторіях кафедр, які забезпечують реалізацію цієї ОП, зокрема: кабінет української мови (№4-411), кабінет історії української літератури (№4-432), лабораторія комп'ютерної лінгводидактики (№4-434), лабораторія НУШ (кабінет №4-409 методик викладання польської та української мов та літератур забезпечено підручниками з української мови і літератури для закладів загальної середньої освіти), кабінет іноземної мови (№4-333), лекційна аудиторія кафедри психології і педагогіки (№3-415), кабінет кафедри української філології для самостійної роботи студентів (№4-522). Усі навчальні аудиторії оснащені мультимедійними проекторами, екранами, ноутбуками, навчально-методичними стендами. Програмне забезпечення ХНУ є ліцензійним. Учасники освітнього процесу мають можливість користуватися фондами Наукової бібліотеки ХНУ, яка налічує близько 600 тис. документів, послугами електронної бібліотеки (<http://surl.li/dfpgyu>), інституційним репозитарієм (<http://surl.li/vxfnww>). У ХНУ є 5 гуртожитків, їдальні, буфети, укриття, спортивний комплекс, ботанічний сад. У гуртожитках створено належні житлово-побутові умови для здобувачів вищої освіти. Станом на час проведення акредитаційної експертизи здобувачі вищої освіти за цією ОП в студентських гуртожитках не проживають. Інформація про фінансові та матеріально-технічні ресурси ХНУ є у відкритому доступі (<http://surl.li/blstdd>) (с.79). ЕГ робить висновок, що навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси ХНУ цілком дозволяють досягти визначених ОП мети та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час онлайн-зустрічей із фокус-групами НПП та здобувачів вищої освіти ЕГ з'ясувала, що ХНУ забезпечує безоплатний доступ учасників освітнього процесу до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів у контексті реалізації ОП, яка проходить акредитацію. На всій території ЗВО, у тому числі навчальних корпусів та гуртожитках, є вільний доступ до інтернету. Учасники освітнього процесу ХНУ мають безоплатний доступ до послуг, які пропонує Наукова бібліотека, наукометричних баз даних Scopus та Web of Science у мережі ХНУ, інформаційної підсистеми «Електронний університет» (<http://surl.li/ljzeys>), модульного середовища для навчання (<http://surl.li/qwyamj>), психологічної служби тощо. Таким чином, ЕГ робить висновок про наявність безоплатного доступу учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури й інформаційних ресурсів, які необхідні для їх навчання, провадження викладацької та наукової діяльності в межах реалізації цієї ОП.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ переконалася, що освітнє середовище ХНУ для учасників освітнього процесу є безпечним як для їх фізичного, так і для їх ментального здоров'я. У навчальному корпусі №4, де здійснюється освітній процес за цією ОП, спортивному комплексі, а також гуртожитках є укриття, які забезпечені речами першої необхідності. На території ЗВО функціонує пункт незламності. У кожному структурному підрозділі університету є аптечка для надання першої домедичної допомоги. У ході зустрічей із фокус-групами, ЕГ дізналася про те, що ХНУ також проводить практичні тренінги для співробітників та викладачів університету щодо надання першої домедичної допомоги. У навчальних корпусах та гуртожитках наявні плани евакуації, встановлені протипожежні сигналізації та вогнегасники (<http://surl.li/rnkldf>). Безпеку освітнього середовища також організують пости служби охорони. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти, представниками органів студентського самоврядування, а також із представниками допоміжних структур ХНУ ЕГ було з'ясовано про достатні можливості для здобувачів вищої освіти цієї ОП щодо задоволення власних потреб та інтересів. Зокрема освітні потреби забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (у тому числі вибір ОК із загального списку вибіркових дисциплін, що пропонують усі кафедри ХНУ), можливість брати участь у фахових наукових проблемних групах (гуртках) гуманітарно-педагогічного факультету. Також свої інтереси можна реалізувати взявши участь у діяльності Центру культури та естетичного виховання студентів (<http://surl.li/toivcp>), Наукового товариства студентів і молодих вчених (<http://surl.li/pzlxtd>), секціях Спортивного комплексу, студентського літературного театру "Глорія" (<http://surl.li/bvgzxb>). Здобувачі мають можливість скористатися електронною скринькою довіри (<http://surl.li/eprgie>), скриньками довіри для паперових звернень (хол 4 корпусу), анонімно звернувшись до адміністрації ЗВО. У разі потреби збереження та захисту психологічного і ментального здоров'я студенти мають змогу звернутися до Психологічної служби (<http://surl.li/oqfocm>). Аналізуючи офіційний вебсайт ХНУ ЕГ встановлено, що ЗВО проводив у попередніх роках опитування серед здобувачів вищої освіти щодо їхніх проблем, потреб та інтересів (<http://surl.li/zsnxhc>), проте останнє опитування щодо адаптації студентів І курсу було проведено у 2023-2024 н.р., а решта - у 2022-2023 н.р. Однак опитування здобувачів, що стосуються безпосередньо цієї ОП здійснюються постійно, про що свідчать їхні результати, які проховуються кафедрою української філології при внесенні змін до ОП (<http://surl.li/hdmdwy>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ХНУ забезпечує належну освітньо-організаційну, інформаційно-консультативну та соціально-психологічну підтримку здобувачів вищої освіти. Освітньо-організаційна підтримка здобувачів цієї ОП здійснюється шляхом взаємодії студентів із гарантом ОП, куратором, кафедрою української філології, деканатом гуманітарно-педагогічного факультету, Науковою бібліотекою. Як правило, гарант ОП знайомить здобувачів вищої освіти з умовами організації освітнього процесу, роботою в модульному середовищі для навчання. Під час першого заняття НППИ ОК надають студентам інформацію щодо форм організації навчання та методів контролю. Розроблена ХНУ інформаційна система «Електронний університет» (<http://surl.li/otllkt>) та модульне середовище для навчання (<http://surl.li/xrhwtw>) надають доступ студентам до електронного розкладу занять, індивідуальних навчальних планів, опорних матеріалів лекційних, практичних занять, завдань самостійної роботи, методичних рекомендацій, силабусів тощо. Інформаційну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, а також захист їхніх прав та інтересів здійснює студентська рада (<http://surl.li/lksawm>), зокрема вносить пропозиції щодо здійснення морального та матеріального заохочення студентів, покращення побутових умов проживання в гуртожитку, бере участь у розподілі житлового фонду студентських гуртожитків, стипендіального забезпечення, спеціальної допомоги. Психологічну підтримку фізичного та ментального здоров'я надають Психологічна служба (<http://surl.li/tnzpgy>), яка діє згідно з положенням (<http://surl.li/uhovoc>), а також Ресурсний інформаційно-консультативний центр психологічної підтримки (<http://surl.li/wkwgwe>). Інформаційну підтримку пропонує офіційний вебсайт ХНУ, сторінка кафедри української філології (<http://surl.li/jejrtg>), а також соцмережі: Facebook (<http://surl.li/lemvcb>), Instagram (<http://surl.li/uvxqnl>). Можливості месенджерів, електронної пошти, ZOOM, Google Meet, дають змогу здійснювати освітній процес із використанням дистанційних технологій, що в умовах сьогодення є надзвичайно актуальним. Консультативну підтримку здобувачам вищої освіти безоплатно надають Центр кар'єри (<http://surl.li/mhcxhq>), Юридична клініка (<http://surl.li/ussmbj>), лабораторія з ерготерапії (<http://surl.li/htbzsx>), структурні підрозділи ХНУ (<http://surl.li/fdngrpu>). Моральну та матеріальну підтримку отримують усі здобувачі вищої освіти, що належать до пільгових категорій відповідно до чинного законодавства.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ХНУ створені належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Згідно зі статутом ХНУ (<http://surl.li/sohhyc>), такі здобувачі мають право на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури університету. Інфраструктура ХНУ обладнана спеціальними

підйомниками та пандусами для маломобільних груп населення. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано наявність у ЗВО лабораторію ерготерапії та лабораторію фізичної терапії, які обладнані сучасною технікою. У ХНУ діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та представників інших маломобільних груп населення під час перебування на території ХНУ (<http://surl.li/mgblof>). Під час ознайомлення зі змістом ОК ЕГ встановила наявність у них інклюзивних компонентів та методик їх застосування у професійній діяльності. Особи з особливими освітніми потребами за ОП, яка проходить акредитаційну експертизу, не навчається. Проте ЗВО запевняє, що у разі наявності таких випадків розклад занять для груп, де є особи з обмеженими можливостями, складається із врахуванням поверхів, а здобувачі, які за станом здоров'я не можуть відвідувати аудиторні заняття, мають можливість навчатися за індивідуальним планом, або за допомогою дистанційних технологій. Для маломобільних груп у навчальних корпусах ХНУ обладнані спеціальні кімнати гігієни, на 1-х поверхах гуртожитків виділені окремі житлові приміщення. Таким чином, ЕГ робить висновок про наявність інклюзивного простору та всіх необхідних можливостей для осіб із особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ засвідчує наявність у ХНУ унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП, що акредитується. Політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, у тому числі пов'язані з дискримінацією та сексуальними домаганнями, визначені Положенням про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ (<http://surl.li/njfuzy>) та Положенням про запобігання та протидію булінгу (<http://surl.li/snrqpt>). З метою запобігання та протидії корупції, уникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією у ХНУ розроблено та затверджено Антикорупційну програму (<http://surl.li/yzcnft>). На офіційному вебсайті ХНУ в розділі "Нормативні документи" наявна вкладка "Антикорупційні заходи", де висвітлено основні положення та заходи ХНУ щодо запобігання та протидії корупції. Відповідні питання обговорюються на засіданнях кафедри української філології перед заліково-екзаменаційними сесіями (прот. №4 від 21.12.2023, №10 від 12.06.2024). Відділ забезпечення якості освіти у ході опитування здобувачів освіти вносить до анкет питання, пов'язані із виявленням ознак корупції. Результати анонімного анкетування обговорюються на засіданнях кафедр, ректорату, вчених рад факультетів та університету (прот. каф. 21.12.2023, №4 і 12.06.2024, №10). За період реалізації цієї ОП випадків звернень щодо вирішення ситуацій, визначених у цьому підкритерії ЗВО зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ХНУ має на достатньо високому рівні навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси для досягнення мети, ПРН та реалізації ОП, яка акредитується. Ці ресурси повсякчас оновлюються та вдосконалюються. ХНУ організував безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу, зокрема для збереження їхнього фізичного та ментального здоров'я. Навчальні корпуси та студентські гуртожитки обладнано протипожежними сигналізаціями, планами евакуації, вогнегасниками. На території комплексу університету функціонує "Пункт незламності". Здобувачі вищої освіти та НПП мають безоплатний доступ до всіх інформаційних ресурсів та відповідної інфраструктури університету, які потрібні для навчання, провадження освітньо-наукової діяльності в контексті реалізації ОП, яка акредитується. Освітнє середовище ХНУ надає можливості здобувачам вищої освіти задовольнити свої потреби та інтереси. Соціальну підтримку як моральну, так і матеріальну, отримують усі студенти пільгових категорій. Позитивною практикою слід відзначити високу якість наповнення модульного середовища для навчання здобувачів вищої освіти, а також наявність і повноцінне використання розробленої безпосередньо ХНУ інформаційної системи "Електронний університет", що дозволяє оперативно змінювати форму навчання у зв'язку із викликами воєнного стану. ЕГ вважає за потрібне відзначити створений у ХНУ інклюзивний простір, який дає змогу здобувати освіту особам із особливими освітніми потребами. Слід зауважити, що інклюзія представлена також і у змісті ОК цієї ОП. Вирішальним в оцінюванні Критерію 7 на рівні «В» став підкритерій 7.1. Підкритерій 7.2, 7.4, 7.5 та 7.6 ЕГ визначає як такі, що цілком відповідають вимогам, а підкритерій 7.3 – загалом.

Недоліки

Під час здійснення аналізу опитувань, розміщених на офіційному вебсайті ХНУ, ЕГ встановлено, що ЗВО проводив у попередніх роках опитування серед здобувачів вищої освіти щодо їхніх потреб та інтересів, проте результати таких опитувань за останній навчальний рік відсутні (за винятком анкетування щодо адаптації студентів I курсу).

Рекомендації

Упродовж 2024-2025н.р. відновити проведення анкетувань здобувачів вищої освіти щодо їхніх потреб та інтересів, оприлюднивши на офіційному вебсайті ХНУ результати цих анкетувань з метою їх врахування під час наступних переглядів ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП здійснюються відповідно до Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/idziev>), яке розміщене на вебсайті ХНУ у розділі «Нормативні документи / Положення». У Положенні про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/uscjxr>) міститься інформація щодо структури та змісту ОП. Процедури формування та функціонування проєктної групи щодо розроблення, реалізації та моніторингу ОП регламентовано Положенням про учасників процесу започаткування, проєктування та реалізації ОП у ХНУ (<http://surl.li/dbuuqg>). Процеси моніторингу якості ОП ХНУ та освітнього процесу, що провадиться за ОП передбачає Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/dcvbuo>). Участь стейкхолдерів у процедурах моніторингу якості освіти та обговорення ОП регламентує Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/eelqpt>). Під час проведення акредитаційної експертизи цієї ОП ЕГ встановлено, що ХНУ дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. У ході розроблення ОП погоджується із завідувачами відділів, зокрема, навчального (<http://surl.li/qayegt>), забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/bpefho>), навчально-методичного (<http://surl.li/kglxpp>), також зовнішніми стейкхолдерами (роботодавцями), студентським самоврядуванням, вченою радою факультету. Надалі ОП затверджується вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора ХНУ. Перегляд ОП в ХНУ здійснюється за потреби періодично. ОП, що акредитується започатковано у 2021 р., проте вперше набір було здійснено у 2023 р. Зміст ОП оновлено у 2024 р. за результатами внутрішнього моніторингу, пропозицій зовнішніх стейкхолдерів, академічної спільноти та здобувачів вищої освіти. Відтак у зміст ОЗП.04. введено тему «Комп'ютерне забезпечення комунікації та опитування ЗДВО в організації освітнього процесу», ПРН. 07 та ПРН.08 сформовано у новій редакції, додано ФК 21, у ОЗП.01, ОПП.01 та ОПП.02 більш ширше зосереджено увагу на інклюзії та особливостях проведення позакласної та позашкільної роботи; внесено зміни до ОК щодо ширших можливостей використання в ОП неформальної освіти; збільшено кількість кредитів ВК у 2 семестрі за рахунок зменшення у 1 семестрі. Ці пропозиції стали предметом обговорень на засіданнях кафедр української філології, вчених рад факультету та університету (прот. каф. української філології від 08.05.2024, №10; прот. вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету від 21.05.2024, №10; прот. вченої ради ХНУ від 30.05.2024, №12).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами зустрічей із здобувачами вищої освіти цієї ОП та представниками студентського самоврядування ХНУ ЕГ встановлено, що студенти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП, а також до процесів внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНУ. Участь ЗДВО у процедурах моніторингу ОП регламентується Положенням про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/rxqigt>). У ЗВО наявна цікава практика так званих «фокус-груп», що формуються з числа здобувачів вищої освіти, які беруть участь у заходах, орієнтованих на покращення якості освітнього процесу, а також поширюють цей досвід серед інших здобувачів вищої освіти ОП. Представники студентської ради на рівні університету розповіли, що активно долучаються до процесів внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНУ, проводять опитування студентів спільно з відділом забезпечення якості, беруть участь у засіданнях учених рад, ректорату, інших комісій ХНУ, що стосуються їхньої компетенції. Представник студентської ради гуманітарно-педагогічного факультету розповіла, що долучена до складу вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету, проте про конкретні приклади участі студентського самоврядування факультету у контексті реалізації цієї ОП, у тому числі забезпеченні якості освіти та можливості наукового зростання здобувачів ОП, яка проходить акредитаційну експертизу, не зазначила. Здобувачі вищої освіти за цією ОП розповіли, що через опитування та безпосередньо гарантові ОП надавали свої пропозиції щодо покращення ОП, які було враховано, зокрема: у зміст ОЗП.04. введено тему «Комп'ютерне забезпечення комунікації та опитування ЗДВО в організації освітнього процесу», ПРН.08 сформульовано у новій редакції, в основних ОК розширено можливості застосування неформальної освіти, ОЗП.04 Загальне мовознавство змінено на ОЗП.04 Сучасні технології в освітній діяльності. Результати цих опитувань висвітлені на сторінці кафедри української філології (<http://surl.li/jdzwqa>), а також на

сторінці відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ (<http://surl.li/dzgmud>). З урахуванням викладеного, ЕГ робить висновок про те, що періодичний перегляд та реалізація цієї ОП відбувається у партнерстві зі здобувачами вищої освіти та залученням органів студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ з'ясувала, що роботодавці активно залучені до процесів періодичного перегляду ОП та надають свої рекомендації у вигляді рецензій, участі у публічних обговореннях ОП. Рецензії надають як представники роботодавців, так і НПП провідних ЗВО, які мають аналогічні ОП. За пропозицією, яка надана у рецензії Шпилюк А., зміст ПРН.07 викладено у новій редакції з урахуванням компетентностей, необхідних для забезпечення охорони життєдіяльності учнів під час навчального процесу. Враховуючи рецензію Кшановської О. в контексті ФК 15. до освітніх компонентів ОЗП.01; ОПП.01; ОПП.02 внесені окремі теми, у яких розглядаються питання організації та функціонування інклюзивної освіти, методики проведення занять в інклюзивних класах. На прохання Броварської О. у змісті ОЗП.01, ОПП.01, ОПП.02 виокремлені теми, у яких розглядаються особливостях проведення позакласної та позашкільної роботи в сучасних умовах. Під час різних зустрічей ЕГ з представниками академічної та управлінської спільноти ХНУ було з'ясовано, що до підсумкової атестації будуть залучені представники роботодавців на умовах погодинної оплати. Також було зазначено, що якщо студент цієї ОП обирає базу для проходження педагогічної практики, з якою ХНУ укладено договір, то керівник від бази практики також отримує за це відповідну оплату. У ході зустрічі ЕГ з роботодавцями з'ясовано, що вони активно долучаються до обговорення та надання пропозицій щодо змісту ОП, яка проходить акредитацію.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Випуску фахівців за ОП, яка проходить акредитаційну експертизу ще не було. Проте ЕГ з'ясовано, що в ХНУ існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за іншими ОП. До цього активно залучено Центр кар'єри ХНУ, відповідні кафедри та гаранті, які реалізують ту чи ту ОП, а також куратори академічних груп. Керівник Центру кар'єри розповіла, що вони періодично здійснюють опитування випускників щодо їхнього працевлаштування. Також відбувається постійна комунікація гарантів і кураторів академічних груп із їхніми випускниками, під час якої й здійснюється збір інформації щодо працевлаштування. На сторінці кафедри української філології є розділ "Випускники", де наявна інформація про працевлаштованих з інших ОП, які реалізовує кафедра (<http://surl.li/cuttqc>). Під час відкритої зустрічі були присутні випускники інших ОП кафедри української філології, які зазначили про позитивну комунікацію із викладачами кафедр навіть по завершенню навчання у ЗВО. Інформацію про працевлаштування випускники мають можливість подати безпосередньо на кафедру української філології або надіслати на електронну пошту кафедри.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Під час зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ встановлено, що організація внутрішнього забезпечення якості в ХНУ здійснюється на п'ятьох рівнях: 1 – здобувачі вищої освіти (якість проведення навчальних занять, ефективність сервісів ХНУ, зміст ОП); 2 – кафедра (поточний моніторинг якості освіти, ініціювання і реалізація рішень щодо її покращання); 3 – факультет (оперативний контроль за дотриманням якості освіти, моніторинг ресурсного забезпечення, періодична експертиза ОП тощо); 4 – органи вченої ради ХНУ, структурні підрозділи (рівень розроблення й апробації загальноуніверситетських документів, процедур); 5 – вчена рада ХНУ, Наглядова рада ХНУ, відділ забезпечення якості вищої освіти (формування стратегії та політики забезпечення якості освіти). Внутрішню систему забезпечення якості ЗВО передусім організують співробітники відділу забезпечення якості освіти, навчального, навчально-методичного відділів, які періодично здійснюють моніторинг ОП з метою визначення їх відповідності нормативним документам ХНУ. Керівник відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ розповіла, що нещодавно було здійснено моніторинг цієї ОП, за результатами якого детально проаналізовано зміст ОК цієї ОП щодо їх відповідності ФК і ПРН та внесено необхідні зміни до ОП; на засіданні кафедри прийнято рішення про обов'язкове оновлення переліку літератури в робочих програмах ОК; удосконалено структуру сайту кафедри української філології (структуровано рубрики "Опитування" і "Навчання"); у робочих програмах ОК представлено інформацію про можливості врахування результатів неформальної освіти при оцінюванні здобувачів. Відділом забезпечення якості вищої освіти ХНУ також було здійснено моніторинг наповнення модульного середовища для навчання, яке наразі є якісно наповненим усією необхідною інформацією, зокрема наявні опорні конспекти лекцій, тематики семінарських занять, методичні рекомендації, завдання для самостійної роботи, навчально-методичні посібники та підручники. Відділ забезпечення якості вищої освіти ХНУ щорічно розробляє Програму опитування стейкхолдерів, згідно з якою учасники внутрішньої системи забезпечення якості проводять опитування різних груп стейкхолдерів, результати яких оприлюднені на вебресурсах ХНУ, а також обговорюються на відповідних засіданнях кафедри. Під час онлайн-зустрічей із різними фокус-групами представників ЗВО ЕГ переконалася, що ХНУ на постійній основі здійснює моніторинги ОП щодо якості освіти з метою виявлення та

усунення недоліків внутрішньої системи якості. Водночас ЕГ виявила, що ОП, яка акредитується, передбачає присвоєння професійної кваліфікації "Вчитель української мови і літератури", проте відповідно до вимог статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту" ХНУ не зазначив в описі ОП процедури присвоєння професійної кваліфікації. Зважаючи на це, система забезпечення якості вищої освіти ХНУ частково забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу щодо здійснення освітньої діяльності за ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитаційну експертизу ця ОП проходить уперше. Проте ХНУ бере до уваги рекомендації та пропозиції ЕГ і ГЕР, які були надані за схожими ОП, що реалізуються у ЗВО. На виконання цих рекомендацій та пропозицій видано наказ ректора ХНУ від 09.10.2023 №49 "Про затвердження заходів щодо реалізації рекомендацій експертних груп та галузевих експертних рад за результатами акредитаційної експертизи освітніх програм у 2022-23 н.р. та хід їх виконання". Відтак при перегляді цієї ОП враховано тезу цього наказу щодо можливостей поглиблення і розширення загальних та фахових компетентностей шляхом неформальної / інформальної освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ХНУ серед академічної спільноти закладу наявна культура якості вищої освіти. Основні аспекти формування культури якості освіти висвітлені у таких нормативних документах: Положення про систему академічної доброчесності у ХНУ (<http://surl.li/cwjane>) Положення про діяльність ХНУ у сфері інтелектуальної власності (<http://surl.li/ylwchh>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/iwtycb>). НПП та здобувачі вищої освіти ХНУ підписують декларацію про академічну доброчесність, яка зберігається в особових справах. Відповідно до наказу ректора ХНУ від 29.09.2023 № 42 у 2023-24 н.р. було проведено анкетування НПП групи забезпечення ОП щодо якості змісту та реалізації ОП (<http://surl.li/rulecg>); щодо дотримання академічної доброчесності НПП (<http://surl.li/ojfnfk>), результати яких стали предметом обговорення на засіданнях кафедри української філології (прот. №5 від 22.01.2024 року), (прот. №11 від 28.06.2024 року). Культура якості освіти в ХНУ також досягається через два виміри: культурний (набір спільних цінностей, очікувань, зобов'язань щодо забезпечення якості) та структурний (структурні підрозділи, стратегія забезпечення якості освіти, інструменти, процедури та механізми досягнення якості). Ураховуючи це, серед учасників освітнього процесу ХНУ сформована культура якості, що сприяє динамічному розвитку ОП, яка проходить акредитаційну експертизу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ХНУ засвідчив те, що реалізація ОП, яка проходить акредитацію, відбувається у партнерстві внутрішніх стейкхолдерів із зовнішніми. Перегляд цієї ОП відбувається за потреби із залученням до обговорень НПП, здобувачів вищої освіти, роботодавців, науковців. Пропозиції стейкхолдерів враховуються та послідовно впроваджуються до освітнього процесу за цією ОП. Академічна спільнота спільно зі здобувачами формують культуру якості вищої освіти, яка динамічно розвиває ОП. ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, внутрішнього моніторингу та періодичного перегляду ОП. Система внутрішнього моніторингу якості вищої освіти загалом забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки та вживає заходів щодо їх усунення в процесі реалізації ОП. Однак внутрішньою системою забезпечення якості освіти не виявлено суттєвого недоліку за підкритерієм 1.2. ЗВО враховує результати зовнішнього моніторингу якості освіти, зокрема рекомендації ЕГ та ГЕР, за аналогічними ОП, які реалізуються в ХНУ. ЕГ визначає рівень відповідності за Критерієм 8 "Е". У ході здійснення акредитаційної експертизи цієї ОП ЕГ визначає підкритерії 8.1, 8.3, 8.4, 8.6 та 8.7 як такі, що відповідають вимогам, підкритерій 8.2 - частково, а підкритерій 8.5 містить суттєвий недолік.

Недоліки

Під час онлайн-зустрічі з представниками органів студентського самоврядування ЕГ виявила недостатню обізнаність студентської ради гуманітарно-педагогічного факультету у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти, прикладах участі студентського самоврядування факультету у процесах обговорення та реалізації ОП, можливостях участі здобувачів вищої освіти ОП у науковій діяльності факультету. За ОП, яка проходить акредитаційну експертизу, передбачається присвоєння професійної кваліфікації "Вчитель української мови і літератури", проте відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема положень статті 9-1 Закону України "Про вищу освіту", ЗВО не зазначено в описі ОП процедури присвоєння професійної кваліфікації за цією ОП.

Рекомендації

Студентській раді ХНУ спільно з адміністрацією до 10.02.2025 р. здійснити роз'яснювально-ознайомлювальні заходи (зустрічі з різними групами стейкхолдерів ЗВО) із представниками студентського самоврядування гуманітарно-педагогічного факультету щодо їхньої участі у процесах внутрішнього забезпечення якості, процесах обговорення та реалізації ОП, а також наявних можливостей наукового зростання здобувачів вищої освіти факультету. Групі розробників цієї ОП передбачити в ОП опис процедури присвоєння професійних кваліфікацій упродовж 2024-2025н.р.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативно-правові документи, що визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також правила і процедури, що їх регулюють є зрозумілими та чіткими й розміщені на офіційному вебсайті ХНУ у розділі "Нормативні документи" (<http://surl.li/benaqo>). Це, зокрема, такі документи: Статут ХНУ (<http://surl.li/smidez>); Правила внутрішнього трудового розпорядку ХНУ (<http://surl.li/xfjkyd>); Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ (<http://surl.li/tsubdk>); Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/xbkedt>); Колективний договір на 2020-2023 роки між адміністрацією і трудовим колективом ХНУ (<http://surl.li/sqirci>); Положення про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ (<http://surl.li/zwhhsk>); Положення про запобігання та протидію булінгу (<http://surl.li/bkutny>); Положення про користування гуртожитками студентського містечка (<http://surl.li/siusod>); Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та представників інших маломобільних груп населення під час перебування на території ХНУ (<http://surl.li/tdrseh>); Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/sujpli>); Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ (<http://surl.li/grczui>). Усі учасники освітнього процесу послідовно дотримуються визначених правил і процедур, що регулюють їхні права та обов'язки під час реалізації ОП, що проходить акредитаційну експертизу. ХНУ забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до вимог статті 79 Закону України "Про вищу освіту".

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Здійснивши аналіз інформації, розміщеної на офіційному вебсайті ХНУ, ЕГ з'ясовано, що проєкт ОП, електронна пошта для надання зауважень і пропозицій для всіх зацікавлених осіб цієї ОП, контактні дані гаранта ОП, а також звіт про результати громадського обговорення проєкту змін до ОП, яка акредитується, оприлюднено вчасно у розділі "Проєкти освітніх програм" вебсайту ХНУ (<http://surl.li/twiqyb>). Рецензії та відгуки щодо ОП розміщені на вебсторінці кафедри української філології ХНУ (<http://surl.li/pwlqlj>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті ХНУ, вебсторінці кафедри української філології актуальну та достовірну інформацію про освітню програму, її мету, програмні компетентності та програмні результати навчання, навчальні плани, інформацію про обов'язкові та вибіркові ОК ОП, що акредитується, а також інформацію щодо можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. ОП розміщена на офіційному вебсайті ХНУ у розділі «Навчання», вкладці «Освітні програми - Магістратура - Гуманітарно-педагогічний факультет» (<http://surl.li/tsqkca>). На вебсторінці кафедри української філології вся необхідна інформація щодо цієї ОП розміщена у вкладках "Навчання" (<http://surl.li/dqdxfd>) та "Акредитація"

(<http://surl.li/dvsbxa>). Сайт ЗВО, вебсторінки гуманітарно-педагогічного факультету та кафедр, які реалізують цю ОП містять актуальну інформацію щодо освітнього процесу, яка є доступною в достатньому обсязі для інформування зацікавлених осіб.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ХНУ дотримується вимог щодо публічності та прозорості під час здійснення своєї діяльності. ЗВО вчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті та сторінках структурних підрозділів університету всю необхідну, актуальну і достовірну інформацію для здійснення освітнього процесу, звіти про результати фінансової та господарської діяльності, нормативно-правові документи, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу, а також правила і процедури їх дотримання. ЕГ встановила, що ОП, яка акредитується, відповідає за Критерієм 9 на рівні "В". Сильною стороною ЕГ вважає високу інформаційну наповненість вебсайту ХНУ та сторінок структурних підрозділів ЗВО, своєчасну актуальність і доступність викладу розміщеної інформації для всіх зацікавлених осіб та громадськості.

Недоліки

Недоліків у контексті Критерію 9 ЕГ не виявлено.

Рекомендації

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів

(ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 50951.pdf</i>	cdUVNsx2Vodr3I1UcHxFNpQ7BQqco/Md3T6zmdcc mCk=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сіроштан Тетяна Василівна

Члени експертної групи

Ленська Світлана Василівна

Капаці Андрій Юрійович